1847. N°. 74.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag avond.

MAANDAG, 21 JUNIJ.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 19 Junij.

Donderdag ll. is de 81ste Algemeene Vergadering van de Maatschappij der Ned. Letterkunde, — zie het voorloopig berigt in ons vorig nommer, — gehouden in de Stads-zaal alhier. Nadat de Voorzitter, de Oud-Hoogleeraar Siegenbeek deze bijeenkomst met eene aanspraak had geopend, waarin hij vooral gedacht aan de in den loop des Maatschappelijken jaars aan de Maatschappij ontvallene leden, zijnde J. F. Willems, A. van den Ende, A. van Gennep, G. J. Schacht, D. van Leyden Gael, N. Swart, P. J. L. Huët, J. Clarisse, M. I. Pauw, G. G. Clifford, G. Luttenberg, Ch. Ledeganck en C. A. Geysweit van der Netten, — reikte zijn Hooggeleerde vervolgens het eermetaal uit aan den Heer A. DE JAGER, van Rotterdam, voor zijne in de vorige Vergadering bekroonde Prijsverhandeling op de vraag:

Een oordeelkundig onderzoek naar den invloed van BILDERDYK'S *dichtwerken op de kennis, de ontwikkeling, beschaving en verrijking onzer moedertaal, gepaard met eene naauwkeurige aanwijzing der woorden en spreekwijzen, welke door hem, of voor het eerst ingevoerd, of uit de oudheid in het gebruik teruggeroepen zijn.*

Daarna verzocht een der oudste Leden, de Heer A. Blussé *de Jonge*, het woord, ter mededeeling dat het oudste Lid, de Heer Abr. de Vries, van Haarlem, verzocht was, den Voorzitter den Gedenkpenning aan te bieden, dien de Vergadering hem tot een aandenken aan zijn vijf-en-twintigjarig Voorzitterschap op dezen dag bestemd had, op welken Z. Hooggel. had verlangd de betrekking als Voorzitter, met de rust van een ambteloos lid te willen verwisselen. Eene rust welke gewis ieder ten volle verdiend zal heeten, die het oog slaat op den langdurigen loopbaan des ijverigen Hoogleeraars, wiens verdiensten omtrent onze Taal- en Letterkunde in 't algemeen en omtrent deze Maatschappij in 't bijzonder met dankbaarheid behooren erkend te worden.

Nadat de Heer de Vries, door meer dan vijftigjarige vriendschap aan den Heer Siegenbeek verbonden, ten meeste genoegen der Vergadering zich van dien taak had gekweten, en de Voorzitter zijne erkentelijkheid had betuigd, ging men vervolgens over tot de bepaalde werkzaamheden.

De juiste bewoordingen van de Prijsvraag zullen wij nader opgeven.

Tot nieuwe Leden der Maatschappij zijn benoemd: Mr. J. H. Beucker Andreae, Advokaat te Leeuwarden; P. Leendertsz Wz., Pred. der Doopsgezinden te Woudsend in Vriesland; Mr. G. van Leeuwen, Officier bij de Arr.-Regtbank te Alkmaar; J. A. M. Mensinga, Pred. te Sybecarspel; J. C. van Rijneveld, Math. Mag. Ph. Dr., Majoor der Artill. te Venlo; Dr. P. Scheltema, te Amsterdam; Mr. R. W. Tadama, Kantonregter te Zutphen; H. P. Timmers Verhoeven, Th. Dr. en Pred. te 's Gravenhage, en Mr. H. Vollenhoven Cz., Commies bij het Ministerie van Binnenl. Zaken te 's Gravenhage.

En tot Buitenl. Leden: Dr. R. C. Bakhuizen van den Brink, te ......; Prof. F. C. Dahlmann, te Bonn; G. G. Gervinus, te Heidelberg; J. M. Lappenberg, te Hamburg; Prof. K. J. A. Mittermaier, te Heidelberg, en J. A. Schmeller, te München.

De werkzaamheden tot half vier ure voortgezet zijnde, en nog een geruimen tijd tot afdoening vereischende, werd de Vergadering verdaagd tot Vrijdag morgen ten tien ure, in welke het nieuwe ontwerp van Wet is aangenomen.

Het op den vorigen dag voorloopig, in afwachting van de aanneming der nieuwe Wet, benoemde Bestuur, heeft zich die benoeming laten welgevallen. Het bestaat nu uit negen leden, zijnde de HH. Prof. H. W. Tydeman, Prof. C. J. van Assen, Prof. N. C. Kist, Prof. J. F. van Oordt Wz., Prof. A. H. van der Boon Mesch en Rector W. H. D. Suringar, den Secretaris, den Penningmeester en den Bibliothecaris.

Tot de betrekking van Secretaris werd op nieuw gekozen de Heer Mr. J. T. Bodel Nyenhuis, tot die van Penningmeester Mr. J. G. La Lau, en tot die van Bibliothecaris, van welken post de Heer Dr. J. T. Bergman, die de belangen der boekerij zoo vele jaren als Lid der Bibliotheeks-Commissie met de Heeren Tydeman en Bodel Nyenhuis, zoo voorbeeldig had behartigd, dringend verlangd had verder te worden ontheven, de Heer Dr. L. J. F. Janssen.

Na den afloop der eerste zitting is er in het Logement *Le Lion d'Or* een vriendschappelijke maaltijd gehouden, aan welke ruim 60 leden deel namen, op welke verscheidene toasten zijn gedronken, en die tot aller genoegen is afgeloopen.

Een der Amsterdamsche Leden, die slechts den eersten dag de Vergadering had bijgewoond, heeft de *Amsterdamsche Courant* gestoffeerd met een overhaast berigt, ontsierd door een aantal onnaauwkeurigheden. 1°. de overleden emeritus Predikant te Leiden heette niet Schagt maar Schacht, een naam in de geleerde wereld sedert lang bekend. 2°. van Leyde Gaal moet zijn van Leyden Gael. 3°. de Heer Mazel is niet tot Lid gekozen, vooraf uitdrukkelijk verzocht hebbende niet in aanmerking te komen. 4°. de Heer Bakhuizen van den Brink woont niet bepaald te Brussel. 5°. Prof. Dahlmann is niet te Kiel maar te Bonn; de geleerde Gervinus niet te Darmstadt maar te Heidelberg. 6°. de prijsvraag is niet naauwkeurig opgegeven. 7°. niet in de *nieuwe* wet zijn »vele en gewigtige veranderingen voorgesteld," maar in de oude, laatst nagezien in 1835. De nieuwe wet is, naar het ontwerp, bijkans zonder eenige verandering, aangenomen. 8°. mist het Amsterdamsche berigt het verslag van den tweeden dag der Vergadering en dus ook de juiste rangorde van de Leden van het Bestuur.

— Uit het voorloopig verslag over het ontwerp van wet voor de Munt, door de Commissie uit de Tweede Kamer uitgebragt, blijkt dat de noodzakelijkheid van een enkelen standaard niet algemeen erkend werd.

Dat men de afwisselende verhouding van waarde tusschen goud en zilver niet zoo duidelijk bewezen acht.

Anderen waren het omtrent den enkelen standaard volkomen met de Regering eens, doch men achtte het tijdstip ter invoering ongeschikt, en de wijze om de gouden munt die wel 20 millioen kon bedragen, door papier te vertegenwoordigen zeer bedenkelijk, te meer daar men niet wist dat er op eenigerlei wijze om gevraagd was en men dus wel wilde weten wat de Regering tot de voordragt bewoog.

De bepalingen omtrent de pasmunt zijn algemeen goedgekeurd, en wilde men zelfs in allen gevalle hebben ingevoerd.

Men heeft opgemerkt dat de nieuwe munt spoedig afslijt.

Men wenschte dat de centen in grootte en dikte verschilden van de 25-centsstukken, ten einde bedrog door verzilvering te voorkomen.

Men verlangt de vrijheid om voor bijzondere rekening te laten munten, gemakkelijk te zien gemaakt, in plaats van bemoeijelijkt.

De Regering heeft in haar antwoord op dit voorloopig verslag onder anderen gezegd: dat daar het verslag de juistheid der gronden voor den enkelen standaard erkent, zij niet tegen verbetering mag opzien, omdat er verandering door zou worden te weeg gebragt. De Regering acht die verandering eenen vooruitgang, en vindt genoegzame aanleiding in de afwisselende verhouding van de waarde van goud en zilver, en zegt dat zij de hermunting onder den dubbelen standaard, met het uitzigt op den enkelen zilveren heeft begonnen, en toont aan dat de gouden tot grooter verliezen zou hebben geleid.

Ter gemoetkoming aan de bedenking van ontijdigheid van den maatregel heeft de Regering art. 23 en 24 uit het wetsontwerp uitgenomen, en bepaald dat de oude gouden munten wettig betaalmiddel zullen zijn, zoo lang hun niet de hoedanigheid van standpenning wordt ontnomen.

Omtrent de pasmunt merkt de Regering op dat men zonder gevaar de gehalte op 640-duizendsten kan brengen, dan kunnen de 10-centstukken kosteloos worden gemunt en op die van 25 centen iets worden gewonnen. Zij heeft in het nu aangeboden gewijzigd ontwerp de gehalte op 645-duizendsten bepaald.

De Regering beweert dat de afslijting niet meerder is dan elders. Dat het 25-centstuk in beeldenaar en in grootte veel van den cent zal verschillen. Dat men het munten voor particulieren geenszins wil bemoeijelijken; doch dat als de munt stil staat men den Muntmeester niet kan vergen voor kleine partijen al zijn toestel van stoommachine, gloeiovens enz. in werking te brengen. Men heeft echter in 't gewijzigd ontwerp de bedoelde cijfers van 1500 op 1000 en 150 op 100 teruggebragt.

De Commissie van Rapporteurs is, na van de bovenstaande Memorie van Beantwoording op het voorloopig verslag omtrent het wets-ontwerp tot regeling van het Nederlandsche Muntwezen, alsmede van het daarbij behoorend Gewijzigd Ontwerp kennis te hebben genomen, van oordeel geweest, dat te dezer zake eene nieuwe overweging in de afdeelingen gevorderd werd.

— Van den 31sten Mei tot den 11den dezer zijn te Elseneur 44, en van den 1sten tot den 9den dezer het Sleeswijk-Holsteinsche kanaal 13 schepen gepasseerd, met granen naar Nederland.

's GRAVENHAGE, 18 Junij.

Z. M. heeft tot Ridders der orde van den Nederlandschen Leeuw benoemd de Heeren Dr. J. A. van Bemmelen, President der provinciale Commissie van geneeskundig onderzoek en toeverzigt, zitting houdende te Haarlem, Ds. A. J. Berkhout, Schoolopziener te Zaandijk, en den Heer P. Slaghek, Consul der Nederlanden te Koningsbergen.

— In de Zitting der Tweede Kamer van heden heeft de Heer van Dam, bij missive, kennis gegeven, ook namens zijne mede-voorstellers, dat het den 2den Mei door hen gedane voorstel, omtrent de wet op den invoer van levensmiddelen, als ingetrokken moet beschouwd worden, naardien de redenen, die daartoe aanleiding hadden gegeven, vervallen zijn.

Er zijn verscheidene verzoekschriften ingekomen tegen het ontwerp van wet, betreffende de afschaffing van den accijns op de rogge en de vervanging daarvan door andere middelen.

De Commissie van Rapporteurs heeft haar algemeen verslag omtrent de ontwerpen van het nieuwe Wetboek van Strafregt uitgebragt. — De dag der beraadslaging daarover zal nader bepaald worden.

De Commissie, belast met het onderzoek van het tusschen Nederland en Rusland gesloten verdrag van handel en scheepvaart, heeft, bij monde van den Heer van Beeck Vollenhoven, verslag uitgebragt. Op voorstel van den President, wordt besloten dit verslag te doen drukken.

De Vergadering is daarna gescheiden.

Men verzekert dat de Kamer al de aanhangige onderwerpen in de afdeelingen wenscht te onderzoeken en te behandelen, ten einde alsdan, na eene kortstondige schorsing der werkzaamheden, de beraadslagingen achtervolgens te houden over al de gewigtige voordragten die aanhangig zijn.

— Men verneemt dat al de diligence-diensten tusschen 's Gravenhage en Rotterdam, van de onderneming Koens, zijn ingetrokken en afgeschaft; daar de proeve die er sedert de opening van den spoorweg tusschen de beide steden genomen is om nog eenige diensten te behouden, bewezen heeft dat zulks met geen goed gevolg kon worden volgehouden. Alleen zal voorloopig in stand blijven de diligence-dienst die ten half 11 ure 's avonds uit Amsterdam naar Rotterdam, en die welke ten 10 ure des avonds van Rotterdam naar Amsterdam vertrekt.

UTRECHT, 17 Junij.

De Catalogus der voortbrengselen van Inlandsche Nijverheid en Kunst, op de Tentoonstelling, bevat wel slechts 319 nummers, doch onder hetzelfde nummer vindt men dikwijls van 10 tot 40 voorwerpen vermeld, zoodat het getal nummers op den Catalogus beteekent: het getal der inzenders. Na het afdrukken van den Catalogus is dat getal bijna tot 500 geklommen. Stelt men nu, dat de inzenders, door elkander gerekend, elk tien voorwerpen heeft ingezonden, dan zoude men 5,000 voorwerpen hebben. Het getal is in alle gevallen groot en de ingezondene stukken zijn zeer belangrijk, zoodat elk onbevooroordeeld zal erkennen, dat de industrie in Nederland naauwelijks iets te wenschen overlaat, ten minste niet voor andere natien behoeft onder te doen. Komt en ziet! lazen wij dikwijls, en zoo is het ook hier, en gij zult niet weten wat gij meer bewonderen moet; de schoone tapijten uit Deventer en Utrecht van de Heeren Birnie en Spiekerman van Wezelenburg, of het damasten tafelgoed van de Heeren Gallé en J. Baak uit Kampen, of dat van de Heeren Bavink en Zoon te Almelo; het prachtig glaswerk van den Heer Regout, uit Maastricht, of het fraaije nagemaakte Japansche werk van de Heeren Zeegers en Burgers uit Amsterdam, van der Steur en Franse uit Haarlem, of de Rooy uit Utrecht; het keurig bewerkte goud- en zilverwerk van de Heeren Benten te Amsterdam, Weenink te Zwol, of van Van Assen te Leeuwarden; de natuurkundige werktuigen van Van Emden, Dixon en Wenckebach te Amsterdam, Becker te Arnhem, Lageman te Haarlem of van Bunte te Utrecht; de muzijk-instrumenten van de Heeren Ypma te Alkmaar, van Flaes en Brunjes en Kupers, te Amsterdam, of Paling te Rotterdam; de rijtuigen van de Heeren Steigerwald uit Rotterdam of van Seeders te Maarssen; de meubelen van de Heeren Horwege te Zeist, Reuser, Tebrugge en Smit te Utrecht; vergulden lijstwerk van de Heeren Nalop te Amsterdam of van Clemons te Utrecht; het meubelpapier van de Heeren van den Berg van Leyden of van Blanken te Oudewater; het ijzerwerk van de Heeren Martin te Zeist of van de Waal en van Diest te Utrecht; de ijzeren brandwaarborgkasten van de Heeren Giesbers te Roermonde of van Lieftink te Deventer; schildpad- en ivoorwerk van de Heeren Hatt te Zeist of Blijdesteyn te Utrecht; de landbouwkundige werktuigen en bloem-étagères van de Heeren Schultz te Zeist of Jenken te Utrecht; passementen zijden stoffen van de Heeren v. Eyndhoven, te Empe, Travaglino te Haarlem of van Kuyk te Zalt-Bommel; het bindwerk van de Heeren Rinck uit 's Hage, van Van Rossum uit Amsterdam of van Harfkens uit Utrecht.

Onder de menigte voorwerpen die uitmunten, behoort ook een Album van den Heer F. W. Rinck, waarvan de merkwaardigheden zijn: 1º dat het boek gebonden is, zonder draad of naden, en zich geheel plat open legt, zoo dat men, zonder hindernis van den eenen naar den anderen kant kan schrijven of teekenen; 2º is het in plaats van vierkant of hoekig, van voren rond; zoowel de bladeren als de borden zijn niet alleen van een nieuwen vorm, maar ook, hebben geen gevaar dat de hoeken omkreukelen; 3º is de snee bewerkt gelijk het keurigst geslagen goudpapier met nationale kleuren; 4º is het boek in echt rood segrijnleder gebonden, en met de smaakvolste, moeijelijkste (geheel uit de hand bewerkte) verguldingen voorzien. Vooral getuigt het woord Album, hetwelk met groote letters en daarmede verbonden ornementen op het plat (zonder eenig gegraveerd instrument) in goud gevormd is, van eene belangrijke nieuwe vinding, betreffende de verguldkunst der Boekbinderij; 5º heeft de daartoe verbruikte zelfstandigheid het voordeel de Insecten te vernietigen, voortgebragt door de vochtigheid en de verandering van luchtgestel, zelfs in de heetste streken blijft het vrij van de verwoestingen, waaraan de gewone boeken onderworpen zijn. De verandering van luchtgestel oefent volstrekt geen invloed op deze zelfstandigheid uit, en het is daarom voor reizenden naar de Oost- en West-Indiën zeer aan te bevelen, daar het genoeg bekend is, dat boeken met het gewone bindwerk voorzien, in de Oost- en West-Indiën wegens het heete luchtgestel geheel onbruikbaar geworden zijn; desgelijks ook bibliotheken, geplaatst in vochtige vertrekken, blijven door dit nieuwe bindwerk gevrijwaard voor dergelijke onaangename verwoestingen.

GRONINGEN, 17 Junij.

Als een bewijs van het gering personeel Opper-Officieren, waarvan men in vroeger en later tijd, zoowel bij andere Staten als hier te Lande, vruchteloos naar een tweede voorbeeld zoekt, volgt hier eene opgave van het aantal Generaals bij ons leger in 1836, 1840, 1841 en 1847:

	1836	1840	1841	1847.
Generaals	3	2	1	»
Luitenant-Generaals . . .	18	11	11	8
Generaal-Majoors	37	31	27	13
	58	44	39	21

Van de 8 Luitenant-Generaals genieten er slechts 2 het tractement als zoodanig, 2 worden te dien opzigte voor memorie gevoerd, 3 er van zijn op non-activiteit of met verlof, terwijl de Minister alleen het inkomen geniet, aan deze betrekking verbonden. Van de 13 Generaal-Majoors zijn er 2 op non-activiteit en thans geplaatst aan het hoofd van de geneeskundige dienst en militaire administratie.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

MEXICO.

11 Mei.

Volgens berigten over New-York aangebragt, heerschte in de hoofdstad Mexico de grootste verwarring, en worden er weinig of geen voorbereidselen ten verdediging gemaakt, hoewel de tijdelijke President Anaya de stad in staat van beleg verklaard had. De meer gegoede inwoners begaven zich in grooten getale naar elders, en ook de Regering maakte toebereidselen om zich naar Morella te verplaatsen. Santa Anna bevond zich steeds te Orizaba, en had van daar eene proclamatie uitgevaardigd, waarbij de geheele mannelijke bevolking, van 12 tot 50 jaren oud, gelast werd de wapenen op te vatten en zich in guerilla-benden te vormen, ten einde den vijand zoo veel mogelijk afbreuk te doen. Eene dergelijke proclamatie was door den Generaal Canales verspreid, waarbij onder anderen bevolen werd, elken Amerikaan die, hetzij gewapend hetzij ongewapend, op Mexicaansch gebied gevonden werd, om het leven te brengen; terwijl, naar men beweerde, de Generaal Alvariez uit het noorden van Mexico in aantogt was met een corps van omstreeks 20,000 man geregelde troepen, die insgelijks als guerillas tusschen Jalapa en Puebla en naar den kant van Vera-Cruz verstrooid zouden worden, om de Amerikanen te verontrusten en hunne gemeenschap te bemoeijelijken. Ofschoon men alzoo alles scheen voor te bereiden om den oorlog ook na den vermoedelijken val der hoofdstad voort te zetten, zou het Mexicaansche bewind zich toch, volgens een der New-Yorksche bladen, tot den Britschen Minister te Mexico, den Heer Bankhead, gewend hebben, ten einde de reeds vroeger aangeboden bemiddeling van Engeland, ter vereffening van het geschil met de Vereenigde Staten te erlangen.

— In eenen bijzonderen brief uit Mexico, van den 30sten April, leest men onder anderen nog het volgende:

Verschillende plannen ter verdediging dezer stad zijn voorsgesteld geworden, maar alle zijn ze onuitvoerbaar, en het is klaarblijkelijk, dat er geen tegenstand zal geboden worden. Generaal Scott heeft meer van zijn eigen volk dan van de Mexicanen te vreezen. In al de noordelijke districten is het gedrag der Amerikaansche vrijwilligers onverdragelijk geworden voor de inwoners. In Cohahuila en Nieuw-Leon wordt over het leger van Generaal Wool bitter geklaagd, en Generaal Taylor heeft in beide deze Staten en in Tamaulipas zware schattingen geheven, zoo het heette als maatregel van wedergelding, wegens de vernieling zijner convooijen door Generaal Urrea. Hoe onderworpen het Mexicaansche landvolk nu ook schijnen moge, en hoe weinig geschikt het zich ook voor eenen oorlog in het open veld moge betoond hebben, het zal echter door deze daden van geweld en onderdrukking tot eene wraakneming worden aangezet, voor welke de aanvallers het onbekwaam achten.

GRIEKENLAND.

ATHENE, 31 Mei.

Het aanbod van den Heer Eynard in Frankrijk om aan de Regering 500,000 fr. voor te schieten, om, zoo het noodig was, de door Engeland gevorderde halfjarige rente der Grieksche leening te betalen, had onder de bevolking veel vreugde verwekt en de oppositie zeer ontmoedigt. Aan de handelwijze van Eynard werd in de dagbladen de hoogste lof toegezwaaid; onder anderen leest men in den Griekschen *Moniteur*:

Een man, wiens naam van de herinnering onzer nationale worsteling onafscheidelijk is, wiens onuitputtelijke zelfopoffering verscheiden malen het land heeft gered, de Ridder Eynard, heeft aan de Regering geschreven, dat, in-

dien Engeland in zijne eischen ten aanzien van de renten over het laatste halfjaar volhardt, hij de met zooveel strengheid gevorderde som ter beschikking van Griekenland stelt.

In 1829, op een tijdstip waarop de toekomst van Griekenland nog twijfelachtig was, heeft de Heer Eynard de natie van een dreigend gevaar gered door eene daad, in alle opzigten gelijk aan die, welke hem thans door zijne edelmoedigheid wordt ingegeven. Moeten wij gelooven, dat het tegenwoordige gevaar even groot is als het toenmalige? De meening van geheel Europa, de dreigende vormen, waarin eene groote Mogendheid hare vorderingen heeft gekleed, zijn dáár om te antwoorden. Ja, in de tegenwoordige omstandigheden heeft de Heer Eynard een nieuw regt erlangd op den titel, die hem reeds toekwam, dien van weldoener van Griekenland.

Wij zullen niet trachten den indruk weder te geven, dien het besluit van den beroemden Grieken-vriend in het gansche land heeft te weeg gebragt: er zijn gevoelens die niet door woorden zijn uit te drukken. Eere het land, dat zulke zeldzame opofferingen doet ontstaan! Eere de mannen, die hun geluk en hunnen roem stellen in zulke edele daden!

Wij weten nog niet of de Regering tot het aanbod van den Heer Eynard de toevlugt zal behoeven te nemen; wij willen aan eene groote natie, die zooveel regt op de erkentelijkheid van Griekenland heeft, de beleediging niet aandoen van te gelooven dat zij in welwillendheid en edelmoedigheid door één enkel man zou kunnen overtroffen worden; maar welke ook de uitslag zij van eene onderhandeling, die hangende is tusschen Griekenland en de beschermende Mogendheden, hetzij Engeland in zijne eischen blijft volharden, hetzij het aan Griekenland dat vertrouwen schenkt, dat dit land verdient, de Heer Eynard heeft niettemin de eer eener daad, welker herinnering eeuwig in de harten van alle Grieken zal leven.

SPANJE.

MADRID, 11 Junij.

Het Regeringsblad bevat een artikel, waarin het zegt, dat H. M. niet gedwongen is geworden om met den Infant Don Francisco te huwen, maar zij integendeel op de voltrekking van dien echt heeft aangedrongen en de Ministers eerst tijd hebben gevorderd, om er zich over te beraden. Het schrijft de oorzaak van de tegenwoordige verwijdering der echtelingen alleen toe aan geheime pogingen der vijanden van de Spaansche welvaart.

— De openbare verpachting der kwikzilvermijnen van Almaden heeft gisteren plaats gehad, en is toegewezen aan den Directeur der bank Fomento, en wel voor 1,731 realen per quintaal; het Huis Rothschild had vroeger voor die zelfde som gepacht, en de aanbieding, welke de gemagtigde van dat Huis thans deed, om 10 realen per quintaal boven den hoogsten bieder te pachten, werd niet aangenomen. Deze dreigt nu bij den regter zijn beklag te zullen doen.

PORTUGAL.

LISSABON, 9 Junij.

De hoop op herstel van den vrede verlevendigde zich meer en meer, daar het nu zeker was, dat de Junta van Oporto zich bereid had verklaard om de vredesvoorwaarden aan te nemen. De verdere togt der Spaansche troepen zou gestaakt worden. De krijgsgevangene troepen van den Graaf das Antas bevonden zich voortdurend onder de bewaking der Engelsche troepen in het fort St. Julian.

Het Hof echter schijnt zich nu minder handelbaar te toonen dan vóór de tusschenkomst der drie Mogendheden; want ofschoon de Vertegenwoordigers van deze haar hadden aangeraden, thans een manifest aan haar volk uit te vaardigen ten einde de rust en het vertrouwen te waarborgen, heeft zij echter hierin niet bewilligd.

ITALIE.

ROME, 3 Junij.

De geldmiddelen van den Staat verkeeren in zeer ongunstigen toestand. Het jaarlijksch tekort is nu van 700,000 tot 1 mill. scudi gestegen. Omdat de schatkist buiten staat is de renten van de voor de spoorwegen op te nemen kapitalen te waarborgen, blijft dat vraagstuk onbeslist. De niet onbelangrijke ijzermijnen worden door gebrek aan kapitalen niet ontgonnen. De Paus getroost zich vele persoonlijke ontberingen, om bezuinigingen te maken.

— Dezer dagen zijn wederom een 30tal personen hier gevangen genomen, wegens het verspreiden van communistische leerstelsels.

ENGELAND.

LONDEN, 16 Junij.

In het Hoogerhuis is een voorstel van Lord Stanley, om de staatkunde der Ministers ter zake van de tusschenkomst in Portugal af te keuren, met 66 tegen 47 stemmen verworpen.

— Uit de Indische begrooting blijkt, dat er een te kort bestaat van 3,750,000 £. De tegenwoordige Gouverneur-Generaal Sir Henry Hardinge zou aan den Raad der Compagnie eenige maatregelen voorstellen, om daarin voor het vervolg te voorzien.

— De invoer van vee vermeerdert dagelijks. Verleden week zijn in deze en andere havens ingevoerd 1415 runderen en 3,200 schapen, meerendeels uit Nederland aangebragt.

— Gisteren is hier het groote Noord-Amerikaansche stoomschip Washington aangekomen; het is van 2,000 paardenkracht en heeft de reis van New-York in 14 dagen gedaan; het stoomschip Brittannia een dag vroeger aangekomen, volbragt de reis in slechts 12 dagen.

— In Londen ziet het 17de jaarlijksche verslag het licht van het getal personen, dat door de politie in die hoofdstad in het afgeloopen jaar, uit verschillende hoofde, is in hechtenis genomen, met vergelijkingen der sedert 1831 opgemaakte staten. Het getal in hechtenis genomen personen beliep in 1846, 62,834, waarvan 42,269 van het mannelijk en 20,565 van het vrouwelijk geslacht. Hiervan werden door de overheden ontslagen 19,438 van het mannelijk en 11,951 van het vrouwelijk geslacht. De ouderdom, waarin de meeste misdrijven gepleegd werden, was tusschen de 20 en 25. Van de gevonnisden waren, van 3,828, 2,987 van het mannelijk en 841 van het vrouwelijk geslacht. Men telde op het gezamenlijk getal van 62,824, die lezen noch schrijven konden, 12,711 van het mannelijk en 9,512 van het vrouwelijk geslacht. Die slechts lezen of onvolkomen lezen en schrijven konden, 24,836 van het mannelijk en 10,634 van het vrouwelijk geslacht; die goed konden lezen en schrijven, mannen 4,222, vrouwen 410; zeer wel onderwezen mannen 500, vrouwen 9.

— Sedert eenige dagen luiden de berigten omtrent de bedrijvigheid in de fabrieken weder zeer ongunstig; de bij voortduring hooge prijzen der levensmiddelen hebben eenen zeer nadeeligen indruk op het verbruik der voortbrengselen van nijverheid.

— Te Kilkenny in Ierland heeft het volk eenen schandelijken tegenstand geboden aan het nieuwe stelsel van onderstand, zoo als ook in het Graafschap Limmerick; het heeft de soepketel en andere gereedschappen aan stuk geslagen. — Ook in het staatkundige levert dat land een schouwspel van verwarring op.

— In de dagbladen en tijdschriften vindt men de aankondiging van de volgende prijsvraag:

»Er worde aangetoond dat er een almagtig, wijs en goed Wezen is, aan hetwelk alles zijn bestaan te danken heeft, en vooral moeten de zwarigheden uit den weg geruimd worden, welke men aanvoert tegen de wijsheid en goedheid van God; dit betoog beruste in de eerste plaats op gronden onafhankelijk van de geschrevene openbaring, en in de tweede plaats op die, welke uit de openbaring van onzen Heer Jesus Christus ontleend zijn; buiten dien moet men vooral de gevolgtrekkingen doen uitkomen, welke het meest noodzakelijk en nuttig voor iedereen te achten zijn."

De geschiedenis van het uitschrijven dezer prijsvraag is de volgende:

In 1774 overleed te Aberdeen zeker koopman, genaamd Burnett, en liet onder anderen een niet zeer groot erfgoed na, waaromtrent hij bij testament deze beschikkingen maakte: De renten moesten oploopen en het gezamentlijk bedrag daarvan om zekere tijden, dat is telkens na verloop van 40 jaren na bovengemeld jaar gebezigd worden om twee prijzen te vormen van een verschillend bedrag, namelijk drie vierden der som voor den schrijver van het best gekeurde antwoord, en een vierde der som voor dien van het in verdienste naastbijkomend.

De prijs voortspruitende uit de opgeloopen renten, welke nu reeds voor de tweede maal uitgeloofd wordt voor de antwoorden op deze vraag, bedraagt thans de aanzienlijke som van 2,400 £, (ongeveer ƒ29,000) zoodat de schrijver van het beste stuk ruim ƒ21,000, die van het naastbijkomend ruim ƒ7,000 zal ontvangen. De tijd der inzending is eerst vóór 1 Januarij van het jaar 1854; maar de overledene heeft gewild dat de schrijvers den behoorlijken tijd voor de vervaardiging van hun antwoord op deze gewigtige vraag hadden, en heeft dus bepaald dat de aankondiging 7 jaren te voren geschiedde.

— Uit de lijsten der sterfte in Engeland blijkt, dat een soldaat welke de muren eener belegerde stad beklimt, of op het slagveld tegenover den vijand staat, minder kansen heeft om gedood te worden, dan de bewoner van zekere fabriek steden in Engeland, zoo als Manchester, Liverpool, enz. De kans om bij de belegering van Antwerpen te sneuvelen, stond als 1 tot 68, bij de belegering van Badajos als 1 tot 54, bij den slag van Waterloo als 1 tot 30. De sterfte voor eenen werkman te Liverpool staat als 1 tot 19, voor den wever van Manchester als 1 tot 17 en voor den messenmaker te Sheffield als 1 tot 14.

FRANKRIJK.

PARIJS, 17 Junij.

Het verslag over de begrooting van uitgaven over 1848 is in de Kamer van Afgevaardigden medegedeeld; deze worden geschat op 1368 millioen 276,127 fr. Na de uitgaven met de vermoedelijke ontvangsten vergeleken te hebben, gelooft de Commissie dat er dit jaar nog een te kort van ongeveer 30 millioen in de schatkist zal zijn. Het totaal der credieten in 1847 goedgekeurd en voor 1848 aangevraagd, bedroeg voor de drie Ministerien de aanzienlijke som van 472 millioen 288,939 fr. De Commissie stelt voor, dit tot 379 millioen 520,939 fr. te verminderen. Het is dus 92 millioenen 768,000 fr., welke de Commissie wil bezuinigen, waarvan 85 millioen 268,000 fr. op de credieten voor het ministerie van openbare werken, 6 millioen op de credieten van het ministerie van oorlog en eindelijk 1 millioen 500,000 fr. op die van het ministerie van marine.

BELGIE.

ANTWERPEN, 17 Junij.

De onlusten hebben zich den 16den alhier weder herhaald, doch in ligteren graad; hoewel er altijd nog onder de bevolking eene onrustige stemming blijft heerschen, die veel bekommering baart. Ook te Tongeren hebben ter oorzake van de duurte der levensmiddelen, ongeregeldheden plaats gehad, die door de krijgsmagt zijn moeten beteugeld worden.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE LEYDSCHE HOOGESCHOOL.

Den 18[den] Junij de Heer C. H. Riehm, van Deil (prov. Gelderland), in de Medicijnen, na Openbare verdediging zijner Dissertatie: *de Corde Hyperthrophico cum insufficientia valvulae bicuspidalis.*

Den 19[den] dito de Heer J. Zeeman, van Numansdorp, in de Medicijnen, na verdediging zijner Dissertatie, exhibens: *Brevem Historiam Morborum in Clinice Viri Cl. C. Pruys van der Hoeven, observatorum.*

PROMOTIE AAN DE UTRECHTSCHE HOOGESCHOOL.

Den 15[den] Junij de Heer C. J. A. den Tex, van Amsterdam, in de Regten, na Openbare verdediging van zijne Disputatio: *de Causis Criminum.*

DE STAATSRAAD, GOUVERNEUR VAN DE PROVINCIE ZUID-HOLLAND, brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden dat, achtervolgens de daaromtrent dezer dagen vastgestelde bepalingen voortaan, te rekenen van 1° Julij aanstaande alléén de Betaalsrollen voor Pensioenen, gedurende drie maanden bij de Betaalmeesters zullen geopend zijn, en dat dit voor alle andere Betaalsrollen slechts het geval zal zijn gedurende de maand van afgifte derzelve; wordende de belanghebbenden hierop indachtig gemaakt, met mededeeling dat bij nalatigheid in de tijdige invordering van hetgeen hun toekomt, zij zich zelve blootstellen aan belangrijke vertragingen in de uitbetaling.

De Staatsraad, Gouverneur voornoemd,

's Gravenhage, 26 *Mei* 1847. VAN DER HEIM.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd:

H. G. HEPP,
van 's Gravenhage,
EN
S. M. VAN VLIET.

LEYDEN,
17 Junij 1847.

Eenige Kennisgeving.

Ons onderhart dat nog treurde over het gemis van twee lievelingen, werd op heden diep getroffen door den dood van ons eenig Zoontje, in den jeugdigen leeftijd van bijna 9 maanden. God trooste ons in onze smart en zij ons in liefde nabij.

LEYDEN, R. VAN BAAK,
17 Junij 1847. M. VAN BAAK, VAN DEN BERG.

Eenige en bijzondere Kennisgeving.

De Ondergeteekende betuigt langs dezen weg zijnen dank voor de hartelijke belangstelling hem bij de bevalling zijner Echtgenoote betoond.

LEYDEN, 16 Junij 1847. J. HARTEVELT, Az.

Voor de blijken van deelneming, bij de bevalling mijner Echtgenoot betoond, betuig ik mijnen dank.

LEYDEN, J. GARRER,
19 Junij 1847. *Apotheker.*

Voor de zoo vele bewijzen van deelneming mij betoond, bij het overlijden mijner Tante Mejufvrouw MARIA JACOBA AMMARANTHA VAN HULST, betuig ik door deze, ook namens de verdere familie-betrekkingen, opregtelijk dank.

LEYDEN, 18 Junij 1847. J. W. A. VAN HULST.

Voor de hartelijke blijken van belangstelling mij en mijne Kinderen betoond, bij het afsterven van mijnen geliefden Zoon, betuig ik mijnen opregten dank.

W. HERDINGH,
Wed[e]. J. VAN DEN WORM.

Voor de vele bewijzen van deelneming in het verlies mijner geliefde Echtgenoote, betuig ik, ook namens mijne Kinderen en verdere betrekkingen, mijnen vriendelijken dank.

Iz. WYNNOBEL.

NEDERLANDSCHE HANDELMAATSCHAPPIJ.

De Directie maakt, ingevolge het 94[ste] der Artikelen van Overeenkomst, bekend, dat door den RAAD, in deszelfs zitting van heden, in overeenstemming met de bepaling van het 92[ste] en 9[de] der evengenoemde Artikelen, is besloten tot de uitkeering van een **DIVIDEND**, over het Boekjaar 1846, ten bedrage van *Zestig Gulden*, over elk Aandeel groot *f* **1,000**, staande **op naam**; en verwittigt dien ten gevolge de Houders van **Aandeelen op naam**, dat, overeenkomstig den inhoud der bij die Aandeelen afgegevene **Nieuwe Dividend-Bewijzen**, tot de betaling, tegen intrekking van het *Twaalfde* derzelve, zal worden gevaceerd bij de NEDERLANDSCHE BANK te *Amsterdam*, en wel te beginnen met *den tweeden Augustus* 1847.

Amsterdam, VAN DER OUDERMEULEN, *Pres.*
18 *Junij* 1847. T. SCHUURMAN, *Dir. fung. Secr.*

UIT DE HAND TE KOOP:

eene SCHEEPSTIMMERWERF met Huizing, Werkplaatsen en Gereedschappen, staande en gelegen te *Leyden*, aan den Rhijn, tegenover de Haven. — Te bevragen ten Kantore van den Notaris J. A. PRYN, te *Leyden.*

Aan de HOUDERS van **OBLIGATIËN-LEENING** ***Grofsmederij te Leyden*** wordt berigt, dat op heden in de Vergadering van het Bestuur, ten overstaan van de in de Algemeene Vergadering benoemde drie Heeren DEELHEBBERS, de **eerste Uitloting** heeft plaats gehad van **vier Obligatiën**, en daarbij zijn uitgekomen de N°s. 87, 38, 96 en 32, welke alzoo met den 1sten Julij aanstaande worden afgelost, en kunnen worden ontvangen ten Kantore van de Kassiers LEZWYN & EIGEMAN alhier.

Leyden, 19 *Junij* 1847.

OPENBARE VERKOOPING,

in het Logement aan den Burg binnen *Leyden*, van een groot, ruim, hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS, ERVE EN TUIN, met vijf Beneden- en zeven Boven-Kamers, meest allen Behangen en met Stookplaatsen, Keuken, twee Kelders, Binnenplaats, Dienstboden-Kamer, Droog- en Turfzolders en verdere gemakken, staande en gelegen binnen *Leyden* aan het Pieterskerkhof in Wijk IV N°. 689. Breeder bij aangeplakte biljetten omschreven.

Waarvan de provisionele Opveiling zal plaats hebben op Vrijdag den 9[den] Julij 1847, en de finale Gunning op Vrijdag den 16[den] Julij 1847, beide des voormiddags ten 11 ure; terwijl tusschen de Veiling en Afslag, ten Kantore van den na te noemen Notaris, Verhoogingen zullen worden aangenomen, tegen genot van *een vijfde* van iedere Verhooging.

Het voorschreven Perceel zal kunnen worden bezigtigd des Woensdags en Zaturdags van iedere week voor de Verkooping, tusschen 4 en 6 ure, mits vooraf bij den Bewoner belet vragende.

Zijnde inmiddels nadere informatiën te bekomen ten Kantore van den Notaris A. B. BARKEY Nz., te *Leyden.*

GRAANPRIJZEN AAN DE BEURS TE LEYDEN.

Zaturdag 19 *Junij.*

Nieuwe Witte Tarwe *f* 19.00 tot *f* 19.50. Rogge *f* 14.50 tot *f* 15.00. Gerst *f* 10.50 tot *f* 11.00. Haver *f* 7.30 tot *f* 7.50. Paardeboonen *f* 11.20 tot *f* 11.50. Duiveboonen *f* 11.20 tot *f* 11.80.

PRIJS VAN DE BOTER AAN DE WAAG TE LEYDEN.

Zaturdag 19 *Junij.* Van 35 tot 37 à 38 Gulden.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

ZATURDAG 19 JUNIJ, ten 4 ure.

			Laagste koers.	Hoogste koers
NEDERLAND, Werkelijke Schuld.	à $2\frac{1}{2}$	pCt.	$57\frac{7}{8}$	
Dito dito.	» 3	»	$69\frac{7}{8}$	
Dito dito.	» 4	»	90	$90\frac{1}{16}$
O. I. Leening.	» 4	»		
Amortisatie Syndicaat.	» $3\frac{1}{2}$	»	$87\frac{3}{4}$	
Handel-Maatschappij.	» $4\frac{1}{2}$	»	$173\frac{5}{8}$	$173\frac{3}{4}$
Haarlemmermeer.	» 5	»		
Aandeelen Rijn-Spoorweg.	» $4\frac{1}{2}$	»		
Aandeelen Holl. Spoorweg Maatschappij. .	»	»		
BELGIE, Certificaten.	» $2\frac{1}{2}$	»		
Dito Dito	» $4\frac{1}{2}$	»		
Dito bij ROTHSCHILD.	» $2\frac{1}{2}$	»		
SPANJE, Leening bij Ardoin van 85 £. . .	» 5	»		
Dito bij dito, onbep. stukken.	» 5	»	$18\frac{1}{4}$	
Dito.	» 3	»	$18\frac{1}{16}$	
Dito Binnenl.	» 3	»	$29\frac{1}{4}$	$29\frac{5}{16}$
Coupons Ardoins.	»	»	$14\frac{5}{8}$	
PORTUGAL, te Londen.	» 3	»		
Dito.	» 4	»	$34\frac{1}{4}$	$34\frac{3}{8}$
RUSLAND, Oblig. HOPE 1798 en 1816. . .	» 5	»		
Dito dito 1828 en 1829.	» 5	»	$104\frac{3}{4}$	
Cert. bij dito 1831 en 1833.	» 5	»		
Dito bij HOPE.	» 4	»	$89\frac{1}{2}$	
Dito bij STIEGLITZ & C°.	» 4	»	$89\frac{1}{8}$	
Certificaten te Hamburg.	» 5	»		
Dito te Londen.	» 5	»		
Inschrijving in Assign.	» 6	»		
Certificaten van dito.	» 6	»		
POLEN.	» 4	»		
Dito Aandeelen met Loting.	*f* 300	*f*		
Dito dito.	» 500	»		
PRUISSEN, Loten.	»			
OOSTENRIJK, Oblig. Weener Bank.	à 5	pCt.		
Idem.	» 4	»		
Oblig. Metalliek.	» 5	»		
Idem.	» $2\frac{1}{2}$	»	$53\frac{3}{4}$	
Aandeelen 28 Mei 1834.	*f* 500	*f*		
Idem 1 April 1839.	» 250	»		
NAPELS, Certif. Adm. bij Lam. en Bouw.	à 5	pCt.		
BRAZILIE, Idem. 1843.	» 5	»		
AMERIKA.	» 5	»		
Dito.	» 6	»		
Dito Bankaktien.	» 5	»		
MEXICO.	» 5	»		
Dito Uitgestelde Schuld	»	»		
GRENADA.	» 1	»		
VENEZUELA.	» 2	»		

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.